
PROTOCOL

*MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN
KINDERMISHANDELING*

---

openbare basisschool
de Regenboog

Oktober 2022

Inhoudsopgaven

Inleiding.....	3
De Meldcode.....	4
Overzicht.....	5
De meldcode en AVG	8
De stappen van de meldcode.....	8
De Kindcheck	12
Verantwoordelijkheden binnen de organisatie	13
Kennis van specifieke vormen van geweld	14
Deskundigheidsbevordering.....	15
Verwijsindex.....	15
Gegevens delen.....	16
Informatieverstrekking aan derden	17
Bijlagen.....	19
WEGINGSFORMULIER KIND EN VEILIGHEID	23

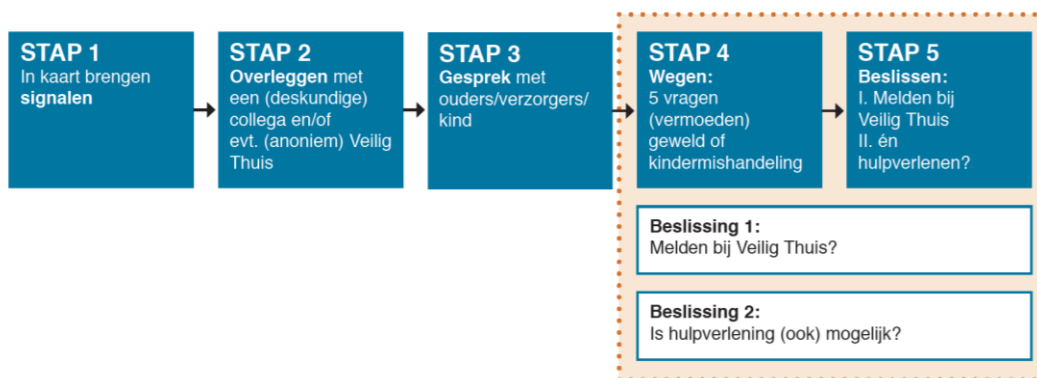
INLEIDING

Voor u ligt het protocol Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandling van o.b.s. De Regenboog. Er is een overzicht van de stappen en een afwegingskader in opgenomen waardoor de beslissing om al dan niet te melden bij Veilig Thuis ondersteund wordt en daarnaast wordt beschreven welke personen en instantie betrokken zijn bij de meldcode voor o.b.s De Regenboog.

DE MELDCODE

De Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling heeft als doel dat er sneller en adequater wordt ingegrepen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode biedt een concreet stappenplan waaruit blijkt wat professionals moeten doen bij signalen van geweld of verwaarlozing bij kinderen en/of hun ouder(s). En dat werkt. Professionals met een meldcode grijpen drie keer vaker in dan professionals zonder meldcode.

Onderstaand figuur toont in het kort de vijf stappen uit de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

In Stap 5 worden twee beslissingen genomen: het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is.

Huiselijk geweld

In Nederland wordt jaarlijks een miljoen mensen slachtoffer van huiselijk geweld. Tussen de 200.000 en 230.000 personen hebben zelfs te maken met ernstig of herhaald huiselijk geweld. Huiselijk geweld is geweld gepleegd door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Het gaat dan om partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden of huisvrienden. Er is bij huiselijk geweld meestal sprake van een machtsverschil: het slachtoffer is afhankelijk van de pleger. Het geweld kan zowel lichamelijk zijn als seksueel of psychisch.

Kindermishandeling

Kindermishandeling komt in Nederland meer dan 119.000 keer per jaar voor. Dat betekent dat gemiddeld in iedere schoolklas van 30 leerlingen 1 kind zit dat wordt mishandeld. Kindermishandeling kan fysiek of psychisch geweld zijn, maar ook verwaarlozing. Bijvoorbeeld ouders die schreeuwen tegen hun kind of vaak negatieve dingen zeggen. Vaak doen ouders dit omdat ze niet goed weten hoe ze met 8 hun kinderen om moeten gaan. Dit noemen we opvoedonmacht. Maar soms zijn kinderen op een andere manier slachtoffer. Bijvoorbeeld als ze slachtoffer zijn van seksueel misbruik, of getuige zijn van huiselijk geweld.

Signalen

Mishandeling is moeilijk te zien. Er zijn verschillende signalen die je kunnen opvallen. Stil en teruggetrokken gedrag, of juist heel druk gedrag. Schrikken van aanrakingen, vaak verwondingen hebben. En daar ongeloofwaardige verklaringen voor geven. Maar ook een onverzorgd uiterlijk, vieze, kapotte kleren en ongewassen haren en lichaam. Ouders die

schreeuwen tegen hun kind of vaak negatieve dingen zeggen over hun kind. Of een partner die je nooit buiten ziet. Of iemand die angstig, schrikachtig of depressief is. Of mishandeling of verwaarlozing van een huisdier: ook dat kan een teken zijn dat het niet goed gaat in het gezin.

Dit kunnen allemaal signalen zijn dat het bij een gezin thuis niet goed gaat. En dit zijn maar een paar voorbeelden. Bedenk je dat elk geval uniek is, en ga op je gevoel af als je denkt dat er iets niet klopt. Bel voor deskundig advies met Veilig Thuis. Je kunt altijd iets doen.

Per 09-05-2019 is de aandachtsfunctionaris(-sen) voor De Regenboog:

Naam	Mailadres	Telefoonnummer	Bereikbaarheid
IB'er	ib@obs-regenboog.nl	0342-472300	Ma t/m vrijdag

Wie heeft welke verantwoordelijkheid ?

Signalerings verantwoordelijkheid	Signalerings- en bespreekverantwoordelijkheid	Signalerings-, bespreek- en handelingsverantwoordelijkheid
Conciërge	Leerkracht	IB'er
Onderwijsassistent	Logopedist	Aandachtsfunctionaris
Administratief medewerker		School Maatschappelijk werk
Overblijfskracht		Schoolleider
Medewerker BSO		Bestuur

Wie een signaleringsverantwoordelijkheid heeft, overlegt bij signalen van kindermishandeling of huiselijk geweld met collega's en draagt informatie over aan de aandachtsfunctionaris/IB/Schoolleider.

Wie een signalerings- en bespreekverantwoordelijkheid heeft, volgt de stappen 1 t/m 3 in het handelingsprotocol wanneer er signalen zijn. Signalering is een grondhouding die in ieder contact met leerlingen aanwezig is.

Wie een signalerings-, bespreek- en handelingsverantwoordelijkheid heeft, volgt alle stappen in het handelingsprotocol.

OVERZICHT

Hieronder worden alle stappen verkort omschreven in een praktisch overzicht. Dit overzicht is op maat- en toepasbaar gemaakt voor De Regenboog.

Stap 0

Vroegsignalering en preventie

De leerkracht

- bespreekt direct met de oudere, de jeugdige en met eventueel overig betrokkenen wanneer er zorgen zijn
- geeft advies en ondersteuning
- zorgt voor aanvullende hulp
- de IB meldt de naam van de leerling in de verwijzingsindex om zo in contact te komen met

andere (zorg) instanties

Stap 1: In kaart brengen van signalen

In kaart brengen van signalen en wanneer nodig de (klein)kindcheck

De leerkracht:

- observeert de oudere, de jeugdige en eventueel overige betrokkene(n) en de interactie tussen beiden
- brengt signalen in kaart d.m.v. het formulier weging kind en veiligheid
- gaat in gesprek met de ouder(s) over de zorgen
- gaat in gesprek met het kind/de jeugdige over de zorgen
- gaat in gesprek met betrokkenen over de zorgen
- registreert de signalen in Parnassys

Stap 2: collegiale consultatie

collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

De leerkracht/aandachtsfunctionaris/

- consulteert bij signalen eerst *intern* (de *aandachtsfunctionaris/IB/directie*)
- wanneer nodig, en met toestemming van de ouders, de jeugdige en/of wettelijke betrokkene(n) wordt overleg gevoerd met het *wijkteam/huisarts/cjg/wijkagent*
- indien nodig en bij letselduiding wordt advies gevraagd bij Veilig Thuis (verplicht voor medici!)
- registreert in Parnassys

Stap 3: in gesprek met betrokkenen

Stap 3: In gesprek met ouders en met het kind

aandachtsfunctionaris:

- deelt de zorgen met de ouders
- deelt de zorgen met het kind/de jeugdige
- deelt de zorg met de andere (wettelijke) betrokkene(n)
- geeft ouders én jeugdige de gelegenheid tot meedenken, advies geven en eventueel mee beslissen over vervolgstappen

registreert in Parnassys

Uitwerking van de vijf afwegingsvragen en beslissingen in stappen 4 en 5 van de meldcode voor het Onderwijs en Leerplicht.

Stap 4: wegen

De *aandachtsfunctionaris* doet de volgende afweging en stelt het bevoegd gezag, de directie, op de hoogte:

1. Vermoeden wegen

Ik heb de stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en .....

A: op basis van deze doorlopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten
B: ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling

Het bevoegd gezag van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

Stap 5: beslissen a.d.h.v. het afwegingskader

2. Veiligheid

Na het doorlopen van de afwegingsvragen is het de verantwoordelijkheid van de *aandachtsfunctionaris* om uitvoering te geven aan hetgeen uit de vragen naar voren is gekomen. Hierbij kan gedacht worden aan:

- hulp te organiseren indien melden niet noodzakelijk is en de betrokkenen meewerken aan de (te organiseren) hulp. Hierbij wordt gezorgd voor een warme overdracht.
- te monitoren of de gegeven hulp afdoende is door in contact te blijven met de oudere en de (wettelijke) betrokkene(n)
- bij aanhoudende zorgen opnieuw in overleg met betrokkenen, hulpverlening en/of Veilig Thuis te gaan of alsnog/weer een melding te doen
- te registreren in Parnassys

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school (functionarissen en bevoegd gezag)/ leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid:

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen. = **meldnorm A**

3. Hulp bieden

Ben ik, of iemand anders in mijn school¹ of een ketenpartner² /ben ik als leerplichtambtenaar in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder. = **meldnorm B**

B: JA -> ga verder met afweging 4

4. Hulp aanvaarden

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar

5. Resultaat

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis = **meldnorm C**

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen.

DE MELDCODE EN AVG

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Bij dit protocol behoort de volgende aanvullende informatie:

- Het afwegingskader met voorbeelden van acuut- en structureel geweld en disclosure
- Achtergrondinformatie over huiselijk geweld, (ex)partnergeweld en kindermishandeling
- Aandachtspunten bij het uitwisselen van informatie
- Aandachtspunten met betrekking tot het meldrecht en de meldplicht in relatie tot het beroepsgeheim en het gebruik van het conflict van plichten
- De wijze waarop dossiervorming plaatsvindt
- Informatie over hoe te handelen bij specifieke vormen van huiselijk geweld zoals eer gerelateerd geweld, vrouwelijke genitale verminking en huwelijksdwang
- Signalenlijsten per leeftijdsgroep/doelgroep

De aanvullende informatie is op te vragen bij de aandachtsfunctionaris.

DE STAPPEN VAN DE MELDCODE

De meldcode bestaat, zoals eerder verkort omschreven, uit 5 stappen. De stappen die hieronder uitgebreid worden beschreven zijn in een bepaalde volgorde gerangschikt, maar deze volgorde is niet dwingend. Waar het om gaat, is dat de organisatie op enig moment in het proces alle stappen hebben doorlopen, voordat wij besluiten om al dan niet hulp in te zetten of een melding te doen. Soms zullen we meteen met de jeugdige, ouder(s) en

eventueel andere betrokkenen in gesprek gaan over bepaalde signalen. In andere gevallen zal de leerkracht/ aandachtfunctionaris eerst overleg willen plegen met een collega of met Veilig Thuis voordat hij het gesprek met de ouders en betrokkenen aangaat. Ook zullen stappen soms twee of drie keer worden gezet. Essentieel is dat zowel het kind als de ouder(s) bij alle stappen betrokken worden. Bij specifieke vormen van geweld, zoals bij eer gerelateerd geweld, meisjesbesnijdenis en huwelijksdwang moeten de stappen nader worden ingekleurd omdat dan een andere aanpak nodig kan zijn. De stappen van de meldcode kunnen ook op ieder moment worden afgesloten.

Stap 0; preventie en vroegsignalering

Stap 0 is wettelijk gezien geen stap van de Meldcode, maar is binnen De Regenboog van belang omdat een vroegsignalering uiterst belangrijk is. Het is belangrijk dat we die kinderen/jongeren in beeld krijgen en houden. Kinderen hebben recht op bescherming, op een goede opvoeding en een adequate opleiding. Maar als dat in gevaar komt, vraagt dat om een gezamenlijke aanpak van de organisaties die met dit kind/jongere te maken hebben. We mogen ze niet laten schieten!

Sommige jongeren of kinderen hebben even hulp nodig. Om hen goed te helpen, is een soepele samenwerking nodig tussen alle leerkrachten, hulpverleners en instanties. De Verwijsindex Gelderland zorgt daarvoor.

In stap 0 is er nog niet per definitie sprake van vermoedens van huiselijk geweld/kindermishandeling. Er zijn echter wel zorgen omtrent de opgroei- en opvoedsituatie, de draagkracht van ouders en/of andere aspecten.

Binnen De Regenboog wordt als volgt vorm gegeven aan vroegsignalering:

- Alle medewerkers zijn op de hoogte van hun verantwoordelijkheid als het gaat om signaleren van zorg/bijzondere situaties. Alle medewerkers hebben een online cursus Meldcode gevolgd via Augeo en hebben hiervoor hun certificaat behaald.
- Het is normaal dat signalen besproken worden met de direct betrokkenen.
- Bij oudersignalen of ouderproblematiek, wordt de kindcheck vanaf het eerste begin meegenomen en wordt de veiligheid van de kinderen steeds opnieuw bekeken.
- Bij twijfel kan elke medewerker terecht bij de aandachtfunctionaris om te sparren over vervolgstappen
- Indien van toepassing; conform het organisatieprofiel van de organisatie, wordt in stap 0 een signaal afgegeven in de verwijsindex. Hiermee laat de organisatie de eigen betrokkenheid bij een jeugdige (tot 23 jaar) en de bereidheid tot samenwerking zien. Voor het gebruik van de verwijsindex zijn binnen de organisatie afspraken gemaakt m.b.t.: organisatieprofiel / accounts / instantiebeheer. De Ibis momenteel de persoon die toegang heeft tot de verwijsindex.

De Regenboog biedt preventie aan op de volgende manieren:

- 3 x per jaar gesprekken met de ouders en leerlingen.
- kindgesprekken één-op-één met leerlingen
- Vertrouwenspersoon aanwezig binnen de school
- Er worden klassikale lessen aangeboden gericht op sociale vaardigheid, pesten, seksuele voorlichting.
- Er worden workshops aangeboden in samenwerking met Centrum voor Jeugd en Gezin.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De leerkracht bespreekt direct met de oudere, de jeugdige en met eventueel overig betrokkenen wanneer er zorgen zijn. Hij of zij geeft advies en ondersteuning en zorgt voor aanvullende hulp. De IB en de aandachtfunctionaris kunnen meerdere opties geven voor hulp aansluitend bij de zorg die er is. Daarnaast voert de leerkracht de kindcheck uit. De kindcheck is bedoeld voor professionals die werken met volwassen cliënten, maar dient ook toegepast te worden bij de zorg voor kinderen. De kindcheck (voorheen Haaglander protocol) is eigenlijk een oudercheck in dit geval en houdt in dat: er gevraagd wordt of hij/zij voor minderjarige (klein)kinderen zorgt/hoe de zorg geregeld is. Zijn er twijfels over de veiligheid van deze kinderen op lange termijn?

IB meldt de naam van de leerling in de verwijsindex om zo in contact te komen met andere (zorg) instanties. Hierbij wordt de naam van de leerling en het BSN nummer gemeld, zodra er meerdere instanties dezelfde naam melden worden zij met elkaar gekoppeld en kunnen zij met elkaar contact opnemen.

De leerkracht registreert de signalen en het gesprek objectief en zich houdend aan de feiten in Parnassys.

Stap 2 collegiale consultatie

De leerkracht consulteert bij signalen eerst intern (de aandachtfunctionaris/IB/directie). Vanaf dit moment neemt de aandachtfunctionaris het vaak over.

Wanneer nodig, en met toestemming van de ouders, de jeugdige en/of wettelijke betrokkene(n) wordt overleg gevoerd met het *wijkteam/huisarts/cjg/wijkagent*

Indien nodig en bij letselduiding wordt advies gevraagd bij Veilig Thuis. Dit advies wordt gevraagd op anonieme basis. Daarnaast kan er ook altijd met andere organisaties contact op worden genomen om over een leerling (anoniem) te sparren op basis van deskundigheid.

De aandachtfunctionaris bepaalt wie er met betrokkenen, ouders/kinderen/andere volwassenen in gesprek gaat eventueel samen met de IB/directie.

De aandachtfunctionaris registreert de signalen en de uitkomsten van het overleg in Parnassys (met wie er is gesproken, datum, tijd, uitkomsten etc.)

Indien nodig geeft de IB alsnog een signaal af in de verwijsindex om de mogelijkheid open te houden om met andere instanties in contact te komen.

Stap 3: in gesprek met de ouder(s) en jeugdige

De aandachtfunctionaris deelt de zorgen met de ouders, het kind/de jeugdige, andere (wettelijke) betrokkene(n).

Zij geeft ouders én jeugdige de gelegenheid tot meedenken, advies geven en eventueel mee beslissen over vervolgstappen

Deze stap wordt geregistreerd in Parnassys. Dit moet objectief en volgens feiten zijn. Ouders hebben recht op inzage en op een gespreksverslag. De aandachtfunctionaris zorgt hier voor en krijgt dit na een week ondertekend terug.

Houd bij deze stap altijd voor ogen dat de zorg voor het kind centraal staat, dat je dit samen doet en dat je samen wil zorgen voor een oplossing.

Stap 4: weging van aard en ernst

Om een goede afweging te maken zijn er verschillende afwegingskaders, zo ook voor de beroepsvorm onderwijs. De aandachtfunctionaris stelt zichzelf de eerste afwegingsvraag: Is er(nog) een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling?

- a) Nee-> afsluiten Meldcode
- b) Bij twijfel-> contact met veilig thuis
- c) Ja-> door naar afwegingsvraag 2

De uitkomsten worden door de aandachtfunctionaris zorgvuldig gedocumenteerd in Parnassys.

Stap 5: Beslissen aan de hand van het afwegingskader

In stap 5 van de Meldcode worden de laatste 4 vragen van het afwegingskader beantwoord.

Is er sprake van acute of structurele onveiligheid?

A: NEE -> ga verder naar afweging 3

B: JA of twijfel -> direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen. = **meldnorm A**

Aanvaarden de betrokkenen de hulp en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar

Ben ik, of iemand anders in mijn school of SWV in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder. = **meldnorm B**

B: JA -> ga verder met afweging 4

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis

B: JA -> hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE -> melden bij Veilig Thuis = **meldnorm C**

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren³ van de veiligheid van alle betrokkenen

Samenvattend kan gesteld worden dat er bij 3 meldnormen het melden bij Veilig Thuis noodzakelijk is:

Meldnorm A:

Bij acute onveiligheid (incl. disclosure)

Bij structurele onveiligheid

Meldnorm B

Bij het niet kunnen bieden van hulp

Meldnorm C

Bij het niet aanvaarden van hulp

Stap 6: Monitoring, nazorg en evaluatie

Stap 6 is wettelijke gezien geen stap van de Meldcode, maar het kan goed zijn om op casusniveau nazorg te bieden en/of te volgen hoe het met de veiligheid ten aanzien van de jeugdige, ouder(s) en andere betrokkenen is gesteld. Wanneer de zorg geen of onvoldoende veiligheid en verbetering oplevert is het nodig opnieuw met alle betrokkenen en de hulpverlening in gesprek te gaan of opnieuw een melding te doen bij Veilig Thuis.

Tevens kan er met alle betrokkenen geëvalueerd worden hoe het signaleringsproces door iedere betrokkenen is ervaren en of daar verbeterpunten voor de organisatie uit zijn te distilleren. Deze evaluatie wordt gedaan door de aandachtsfunctionaris samen met alle betrokkenen en wordt geregistreerd in Parnassys.

Op De Regenboog zal de nazorg plaats vinden in de vorm van gesprekken met de leerling en/of de ouders in een structureel terugkerende aard, met de IB.

DE KINDCHECK

De kindcheck is onderdeel van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. De kindcheck is in eerste instantie bedoeld voor professionals die werken met volwassen cliënten. Doel van de kindcheck is dat de professional, in het contact met de volwassen cliënt, nagaat of zij door hun specifieke problematiek een risico zijn voor de veiligheid van hun (klein)kinderen om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden. De kindcheck is bedoeld om na te gaan of er risico's zijn voor de kinderen die afhankelijk zijn van de betreffende (groot)ouder. Denk hierbij aan verslaving, ernstige psychiatrische klachten, partnergeweld, suïcide pogingen etc. De kindcheck geldt ook bij broertjes en zusjes van een adolescent waar de professional contact mee heeft én bij zwangere vrouwen die door hun levensstijl een gevaar vormen voor hun ongeboren kind. Op basis van de oudersignalen kan een melding gedaan worden bij Veilig Thuis.

De kindcheck vindt plaats in stap 0 van de meldcode.

De professional zal in elke zorgelijke situatie van een volwassene vragen of hij/zij voor minderjarige (klein)kinderen zorgt. Zijn er twijfels over de veiligheid van deze kinderen? Dan doorloopt de medewerker de stappen van de meldcode. Voor medewerkers van De Regenboog is de Kindcheck op de volgende manier van belang:

Hieronder volgt een aantal voorbeelden waarin een Kindcheck, dit wil zeggen onderzoeken of er kinderen zijn die van de volwassene cliënt afhankelijk zijn, of als cliënt zwanger is, aan de orde kan zijn:

- ernstige chronische of acute psychiatrische stoornis;
- ernstige of acute suïcidale gedachten of gedrag;
- ernstig agressief gedrag;
- ernstige uitingen van middelengebruik (alcohol, drugs of medicijnen);

- vermoedens van huiselijk geweld tussen huisgenoten van de minderjarige kinderen;
- (dreigende) huisuitzetting, afsluiting van gas, water en licht;
- ernstige chronische lichamelijke problematiek of andere problematiek waarbij er sprake is van overbelaste volwassenen waardoor het risico ontstaat op overbelasting van de kinderen;
- extreem slechte hygiëne in huis, of onveilige of zeer slechte huisvesting;
- verstandelijke beperking op gebied van sociale interactie, waarbij vermoed wordt dat opvoeden een probleem is en er schade dreigt voor mogelijke kinderen;
- gewelddadig gedrag, wapenbezit;
- extreme angst voor familieleden in verband met eerschendingen;

VERANTWOORDELIJKHEDEN BINNEN DE ORGANISATIE

Een van de wettelijke eisen is dat duidelijk staat omschreven wie binnen de organisatie welke specifieke verantwoordelijkheid heeft met betrekking tot de stappen van de meldcode.

Medewerkers: iedere medewerker is verantwoordelijk om te signaleren en op basis van signalen te handelen. Afhankelijk van de situatie, gaat de medewerker het gesprek over eerste signalen en zorgen aan met de betrokkenen (stap 0 / stap 1)/ overlegt direct met een directie collega/de aandachtsfunctionaris/IB.

Verder dient de medewerker er zorg voor te dragen dat de eigen deskundigheid en kennis m.b.t. het thema geweld in afhankelijkheidsrelaties op peil blijft. Alle medewerkers dienen de onilecursus E-learning Meldcode via Augeo te volgen en positief af te ronden. Nieuwe medewerkers worden door de aandachtsfunctionaris dan wel de directie aangemeld voor deze cursus. De medewerkers worden door de aandachtsfunctionaris op de hoogte gehouden van de nieuwste ontwikkelingen over de Meldcode. De aandachtsfunctionaris is op haar werkdagen altijd te benaderen op school en gaat dan dezelfde dag, indien nodig bij acute zorg, met de medewerker in gesprek.

Aandachtsfunctionaris: de aandachtsfunctionaris heeft verantwoordelijkheden op casusniveau en op organisatieniveau. Op casusniveau functioneert de aandachtsfunctionaris als overlegpartner van de medewerker dan wel neemt de aandachtsfunctionaris de regie over de casus over, inclusief de daarbij horende acties (gesprekken, verslaglegging, overleg met betrokkenen en externen etc.). Op organisatieniveau is de aandachtsfunctionaris verantwoordelijk voor alle acties behorende bij het implementeren, borgen en gebruik van de Meldcode. Hierbij kan gedacht worden aan: vraagbaak & overlegpartner, (nieuwe) medewerkers informeren en motiveren, zorgdragen voor (uitvoer van) passende deskundigheidsbevordering van medewerkers en zichzelf, informeren van bestuur / directie over het gebruik van de Meldcode etc. De aandachtsfunctionaris heeft de mogelijkheid om binnen Stichting Eemvallei educatief overleg te voeren met de onderwijskundig beleidsmedewerker en met andere aandachtsfunctionarissen. De deskundigheid wordt op peil gehouden tijdens de jaarlijks terugkommomenten van Nul 23 via de gemeente Barneveld.

De directie:

Is verantwoordelijk voor deskundigheidsbevordering van de medewerkers. Daarnaast realiseert hij uren binnen de taakuren voor gesprekken en registratiemogelijkheden van de

stappen van de Meldcode. In samenspraak met de aandachtsfunctionaris zorgt hij voor het implementeren van de meldcode tijdens studiemomenten. De directie of de aandachtsfunctionaris de melding bij Veilig Thuis op naam van stichting Eemvallei Educatief en benaderd het bovenschools gezag. De directie is verantwoordelijk voor het budgetteren van de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten/medewerkers en neemt dit op in zijn schoolbegroting.

Beslissen over wel of niet melden bij Veilig Thuis

De aandachtsfunctionaris in samenspraak met de IB en de directie beslist of een melding bij Veilig Thuis plaats moet vinden. Wanneer er binnen geen overeenstemming is over de melding wordt de volgende procedure gevolgd: contact opnemen bovenschools bestuur/onderwijskundig beleidsmedewerker van Eemvallei-Educatief.

KENNIS VAN SPECIFIEKE VORMEN VAN GEWELD

Kennis van specifieke vormen van geweld is van belang. Het kan gaan om kennis van ouderenmishandeling. Bijvoorbeeld wanneer ouders aangeven dat het zwaar is met de mantelzorg van hun ouders; als grootouders de dagelijkse zorg voor hun kleinkinderen hebben en hier moeite mee krijgen of hebben of als pubers dan wel jongvolwassenen op een dusdanige manier contact hebben met hun grootouders dat hier zorgen over ontstaan (teveel moeten zorgen voor, opeens veel op bezoek gaan en een ander uitgavepatroon krijgen etc.).

Echter, de belangrijkste kennis van specifieke vormen van geweld, betreft eengerelateerd geweld, huwelijksdwang of achterlating en meisjesbesnijdenis. In situaties waar sprake kan zijn van deze specifieke vormen van geweld is het van belang om niet op de standaardwijze de stappen van de meldcode te doorlopen. Een direct gesprek met de betreffende ouder(s), of familieleden kan het kind/de jeugdige of een volwassene in acuut gevaar brengen.

Indien er binnen De Regenboog vermoedens zijn van eengerelateerd geweld of vrouwelijke genitale verminking worden de volgende stappen genomen:

1. Informeren van de aandachtsfunctionaris
2. Samen besluiten welke (externe) deskundige(-n) geraadpleegd moet worden.
3. Met de extern deskundige wordt nagegaan welke stappen genomen kunnen worden, waarbij de veiligheid van de betrokkenen steeds opnieuw met de deskundige wordt gewogen. Indien nodig kunnen de stappen binnen een zéér korte tijd doorlopen worden.
4. Denk aan een veiligheids- en/of ontsnappingsplan.
5. Blijf zo veel mogelijk in gesprek met het slachtoffer en vraag na wat de ernstig mogelijk consequenties zijn als bepaalde stappen genomen worden.

De Regenboog haalt de expertise over EGG bij:

Intern : IB'er

Gemeentelijk team : Mee Veluwe, Spreekuur op dinsdagmiddag (14:00-16:00) uur in het gebouw van Welzijn Barneveld. T (055) 5269 200 | E

barneveld@meeveluwe.nl

Helpende Handen, T (0348) 489970 | E info@helpendehanden.nl | W

www.helpendehanden.nl

Veilig Thuis : met [T 0800 2000](tel:08002000) (24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar) of ga naar de website van Veilig Thuis.

Spoedeisende zorg : Jeug bescherming Gelderland [0900 – 99 555 99](tel:0900-9955599). Dit nummer is altijd bereikbaar, dag en nacht.

Politie : Wijkagent 0900-88

Kindertelefoon: : 0800-0432 De Kindertelefoon is elke werkdag bereikbaar van 11:00-20:00 uur en pp zaterdag en zondag van 14:00-20:00 uur.

DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Binnen onze organisatie hebben we te maken met gezinnen waar het niet veilig is en er (bijna) sprake is van verwaarlozing of geweld. Het vraagt veel van onze medewerkers om alert te blijven op signalen van zorg, zorgen met ouders of kinderen te bespreken en een positieve werkrelatie te houden. Om de medewerkers hierin te steunen, organiseert de aandachtsfunctionaris i.s.m. het MT regelmatig deskundigheidsbevordering. Binnen De Regenboog besteden we bijvoorbeeld aandacht aan geweld in afhankelijkheidsrelaties tijdens:

- week tegen Kindermishandeling
- studiedag
- teamoverleg / locatie-overleg
- aandacht tijdens casuïstiekbesprekingen / groepsplanbespreking / kindbespreking

VERWIJSINDEX

Binnen de regio Gelderland wordt de verwijsindex nadrukkelijk ingezet als samenwerkings-instrument bij vroegsignalering. Er wordt een signaal afgegeven indien de professional vanuit een hulpvraag bij een jeugdige betrokken is. Deze hulpvraag kan betrekking hebben op coördineren van hulp, ondersteuning in de opvoed- danwel thuissituatie of als er zorgen zijn m.b.t. de lichamelijke, psychische, sociale of cognitieve ontwikkeling van de jeugdige. Doel hiervan is om met andere convenantpartijen te komen tot een effectieve gezamenlijke aanpak van de problemen van jeugdigen, in het bijzonder door gebruik te maken van de verwijsindex op grond van de Jeugdwet. Op deze manier wordt er naar gestreefd om in een zo vroeg mogelijk stadium de samenwerking met en rondom een gezin tot stand te brengen.

Voor De Regenboog is een organisatieprofiel opgemaakt met daarin een uitwerking van de bepalingen van het convenant op de onderdelen doelgroep, wetgeving die op de organisatie, instelling of praktijk van toepassing is, signaleringscriteria, interne procedure en borging. Op basis van organisatiekeuzes hebben de volgende medewerkers een eigen account voor de verwijsindex:

- Specifieke medewerkers (IB, directie)

En IB heeft de rechten van instantiebeheerder en is daarmee verantwoordelijk voor het doorvoeren van mutaties in de accounts en het monitoren van het gebruik van de verwijsindex binnen De Regenboog.

Alle signalen dienen in context van het kind/gezin/de omstandigheden gewogen te worden!

GEGEVENS DELEN

Het moet te allen tijden duidelijk zijn welke gegevens op welke plek worden opgeslagen, alsook de reden waarom die specifieke informatie wordt verwerkt.

Mondelinge toestemming is rechtsgeldig, mits het ondubbelzinnig duidelijk is dat ouders en/of jongere begrijpen voor welke organisatie er toestemming wordt gegeven om de informatie uit te wisselen. Dat betekent dat er goed uitgelegd moet worden wat het doel is, welke informatie er wordt gegeven, dan wel wordt ontvangen én welke vorm van overleggen voor de betrokkenen de meest prettige manier is om deze informatie uit te wisselen (via de mail, telefonisch, in ronde-tafelgesprek of op een andere manier). Als ouders en de jongere (vanaf 12 jaar) aangeven het goed te begrijpen, wordt aangegeven dat hun toestemming opgenomen wordt in hun dossier, zodat daarover geen verwarring kan ontstaan.

Meldplicht en meldrecht in relatie tot beroepsgeheim

Door methodisch te handelen worden leerkrachten, ouders en kinderen op een open en transparante wijze door de professional mee genomen in de signalen, zorgen, stappen en afwegingen welke in het signaleringsproces worden gedaan. Indien de betrokkenen de zorg niet weg kunnen nemen of (nog) niet in staat zijn om hulp te accepteren, kan er een situatie ontstaan dat het beroepsgeheim doorbroken moet worden. Dit is het geval wanneer de signalen het vermoeden geven van huiselijk geweld en/of kindermishandeling en de zorgen niet weg genomen worden of niet goed geduid kunnen worden. Veilig Thuis is de organisatie dit de situatie verder kan onderzoeken.

Meldplicht

De Regenboog gebruikt voor het afwegingskader het afwegingskader van Nul 23 gebruikt. Bij situaties van acute onveiligheid, structurele onveiligheid, disclosure of onduidelijkheid in de situatie is het wettelijk noodzakelijk bij Veilig Thuis een melding te doen.

Wanneer zelf hulp bieden of organiseren mogelijk is zal in overleg met Veilig Thuis worden vastgesteld wie en hoe deze hulp wordt vormgegeven en uitgevoerd.

Om te beoordelen of een situatie onveilig is of niet zullen wij gebruik maken van de Kind check, Veilig Thuis, wegingsformulier kind en veiligheid.

Meldrecht

Wanneer er *geen* sprake is van acute- of structurele onveiligheid dan kan vanuit het meldrecht nog steeds een melding worden gedaan bij Veilig Thuis. De Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling geeft professionals het recht om zónder toestemming van betrokkenen een melding te doen bij Veilig Thuis en daarmee vertrouwelijke informatie te delen zonder toestemming van de betrokkenen. Dit meldrecht is opgenomen in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning van 2015 (art. 5.2.6 WMO). Voorwaarde is wel dat afweging zorgvuldig is genomen na collegiale consultatie/overleg met de aandachtsfunctionaris/IB tot het conflict van plichten is doorlopen.

Voorafgaand aan de melding moet het voornemen met betrokkenen zijn gedeeld. Indien dit niet mogelijk is, dient de reden of dienen de redenen zorgvuldig geregistreerd te worden.

De procedure m.b.t. het conflict van plichten kan ingezien worden via <https://www.nji.nl/nl/Download-NJi/Publicatie-NJi/SpelregelsVoorSamenwerkingHG.pdf>

INFORMATIEVERSTREKKING AAN DERDEN

Algemeen

Indien er informatie wordt opgevraagd, is er in aantal gevallen een plicht en in andere gevallen een recht om informatie te delen. Wanneer de informatie telefonisch wordt opgevraagd, heeft het de voorkeur om de informatie niet direct aan de telefoon te delen: daar waar mogelijk zal er eerst intern gekeken worden naar de vragen van de vraagsteller. Op die manier kan er vanuit de verschillende bronnen zo volledig mogelijke informatie worden geven. De informatie wordt ook aan de jeugdige (12+) en de ouders verstrekt.

Veilig Thuis

Wanneer Veilig Thuis vanuit een onderzoek om informatie vraagt, hebben professionals het recht om zónder toestemming informatie te geven over het welbevinden van het kind. Binnen De Regenboog is de afspraak dat alle telefonische contacten vanuit Veilig Thuis, of andere organisaties naar de aandachtfunctionaris/ de directie] worden doorverwezen. De direct betrokken medewerker wordt door de aandachtfunctionaris geconsulteerd. Per situatie kan vervolgens besloten worden wie de vervolcontacten op zich neemt.

Jeugdbeschermer

Wanneer een jeugdbeschermer van een gecertificeerde instelling om informatie vraagt, hebben professionals de plicht om informatie te geven over het welbevinden van het kind. Ook hier geldt dat informatie bij voorkeur schriftelijk wordt verstrekt. Wanneer bijvoorbeeld een jeugdbeschermer de informatie met spoed nodig heeft (bijvoorbeeld om een situatie op veiligheid in te schatten), geeft de aandachtfunctionaris de informatie telefonisch en verzoekt de jeugdbeschermer om de verstrekte informatie via de mail terug te koppelen. Op die manier kan er ook naderhand nog geverifieerd worden of de informatie goed is overgekomen.

Dossiervorming

Alle informatie van een meldcode-traject wordt door de aandachtfunctionaris/IB geregistreerd in Parnassys

Op de volgende manier wordt aangegeven dat het om de meldcode gaat en de bijbehorende stappen: leerling-documenten-invullen-overig-stap 1 t/m4 meldcode.

Evalueren

Na het afsluiten van de meldcodestappen zal er in principe met de betrokken medewerkers, en met de ouder(s), het kind worden nabesproken hoe ieder dit signaleringsproces na iedere meldcode heeft ervaren en welke leerpunten geformuleerd kunnen worden ter verbetering van dit signaleringsproces binnen onze organisatie. Initiatief tot deze evaluatie wordt genomen door de aandachtfunctionaris, maximaal 3 weken nadat de meldcode is afgesloten.

Ieder jaar vindt een interne evaluatie plaats op het gehele meldcodeproces.

De verantwoordelijkheid voor deze evaluatie ligt bij: de directeur en vindt plaats met de volgende personen: leerkrachten, IB, ouders, gemeentelijke teams, betrokken instanties.

Tevens wordt tijdens de jaarlijkse evaluatie vastgesteld hoe de deskundigheidsbevordering voor het komend jaar wordt vormgegeven voor zowel de aandachtsfunctionaris(sen) als de medewerkers.

Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden afgenomen. De betrokken leerkracht/ intern begeleider/directeur vraagt zich aan de hand van een gesprek met ouders/verzorgers en vijf afwegingsvragen af of het noodzakelijk is om te melden. Vervolgens besluit de school of er ook hulp vanuit school georganiseerd moet worden bij bijvoorbeeld het lokaal team. Als de school besloten heeft te melden, moet het organiseren van mogelijke hulp met Veilig Thuis worden besproken.

BIJLAGEN

SIGNALLEN

Herken signalen bij het kind

Herken je 1 of meer signalen? Dat betekent niet direct dat er sprake is van kindermishandeling. Om een beter overzicht te krijgen van de situatie, helpt het de signalen in je mobiel of agenda op een rijtje te zetten.

Hoe ziet het kind eruit?

“Het meisje werd slecht verzorgd. Als ze bij ons bleef slapen, zag onze deken zwart van de viezigheid.” - Talitha

Heeft vaak buikpijn, hoofdpijn of valt flauw.

Komt aan in gewicht of valt juist af.

Ziet er moe uit.

Is vaak of lang ziek.

Heeft vieze haren of een slecht verzorgd gebit.

Heeft blauwe plekken, wonden of littekens.

Draagt vieze of kapotte kleding en schoenen.

Hoe gaat het kind om met anderen?

“Ze wil altijd bij iemand op schoot. Ik zie haar zelfs op schoot kruipen bij mensen die ze niet kent.” - Emma

Leeft in ‘een eigen wereldje’.

Wil veel aandacht of is bang om alleen te zijn.

Neemt geen vriendjes mee naar huis.

Is bang voor bepaalde plekken of mensen.

Wil niet aangeraakt worden.

Kijkt weg bij oogcontact.

In welke situaties komt het kind terecht?

“Ze at eigenlijk altijd mee. Ook als onze kinderen bij opa en oma gingen eten” - Talitha

Kan (ineens) niet (meer) meekomen met leeftijdsgenoten.

Is vaak te laat op school of zelfs afwezig.

Voert taken uit die niet bij de leeftijd passen.

Is vaak alleen.

Heeft honger, ontbijt niet of neemt geen lunch mee.

Hoe gedraagt het kind zich?

“De jongen schreeuwt vaak tegen zijn hond. Laatste schopte hij de hond zelfs.” - Paul

Is snel afgeleid.

Is overdreven druk of juist overdreven rustig.

Gaat vaak tegen de regels of volwassenen in.

Is vaak overdreven vroeg of blijft lang rondhangen op school.

Zegt negatieve dingen over zichzelf, anderen of de wereld.

Speelt gewelddadige of seksuele situaties na.

Wordt snel boos en gaat dan slaan, schoppen of bijten.

Steelt of maakt spullen stuk.

Gebruikt alcohol of drugs.

Hoe gaat de volwassene met het kind om?

“De vader verscheurde de tekening voor zijn dochters' ogen en zei 'Ik hoef jouw tekening niet'.” - Evi

Klaagt over het kind.

Troost het kind niet.

Houdt het kind vaak thuis.

Geeft het kind zoveel regels dat het weinig mag.

Geeft het kind taken die niet bij de leeftijd passen.

Schreeuwt tegen het kind.

Scheldt het kind uit.

Raakt het kind op een harde manier aan.

Slaat, schopt of duwt het kind wanneer er iets aan de hand is.

Hoe zit de volwassene in z'n vel?

“Toen ze bij ons op visite was, trilden haar handen en ging ze even weg. Toen ze terug kwam had ze geen trillende handen meer en rook ze naar drank.” - Josette

Zegt dat hij of zij het kind niet aankan.

Doet alsof het hem of haar niet uitmaakt hoe het met het kind gaat.

Zegt negatieve dingen over zichzelf, anderen of de wereld.

Heeft verantwoordelijkheid voor het kind én gebruikt drank en drugs.

Hoe gaat het in het gezin?

“Hun kind gaat al weken niet naar school en het is elke dag één en al schreeuwen.” - Manon

Heeft weinig contact met anderen of andere gezinnen.

Er is vaak ruzie thuis.

Gezinsleden worden vaak ziekgemeld of zijn ziek.

Is vaak verhuisd of verhuist vaak met het gezin.

Hoe gaat de volwassene met anderen om?

“De moeder weigerde speciaal onderwijs voor haar dochter en hield het kind een tijd thuis” - Evi

Komt afspraken niet na.

Praat liever niet met leraren of begeleiders.

Gaat tegen adviezen van school of andere organisaties in.

Heeft vaak contact met hulporganisaties.

Gaat steeds naar andere dokters en ziekenhuizen.

Zegt nee tegen medische of geestelijke hulp voor het kind.

Een signaleringslijst is te vinden in de map huiselijk geweld en kindermishandeling

WEGINGSFORMULIER KIND EN VEILIGHEID

Algemene feiten	
Wat zijn de zorgen?	Wat gaat er goed?
Kind	Kind
Ouder/Gezin	Ouder/gezin
Omgeving (meso)	Omgeving (meso)

1.	Wat is mijn grootste zorg als er niets gebeurt?
2.	<p>Schaalvraag, op welk niveau zit de zorg?</p> <p>0-----10</p> <p>0= de grootste zorg</p> <p>10= de gewenste situatie</p>
3.	<p>Is er sprake van acute onveiligheid? Ja/nee (bij ja, altijd een melding bij Veilig Thuis)</p> <p>Omdat.....</p>
4.	<p>Is er sprake van structurele onveiligheid? Ja/nee (bij ja altijd een melding bij VT)</p> <p>Omdat.....</p>
5.	<p>Wanneer is er hulp nodig?</p> <p>(wanneer bij 2 of 3 ja is ingevuld-> hulp in overleg met VT)</p>
6.	Wie gaat dit uitvoeren?
7.	Hoe vindt de overdracht plaats?
8.	Notities